

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság

Szolgáltatások

Tagállamok közötti igazgatási együttműködés és hálózatok

**IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV
ALAPJÁN**

**A RIASZTÁSI MECHANIZMUS ÉS A BELSŐ PIACI
INFORMÁCIÓS RENDSZER (IMI)**

Iránymutatások és felhasználói kézikönyv

BEVEZETÉS

A szolgáltatási irányelv 29. cikkének (3) bekezdése és 32. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy tájékoztassák a többi tagállamot és a Bizottságot mindazokról a szolgáltatási tevékenységekről, amelyeknek következtében komolyan károsodhat, illetve sérülhet az emberek egészsége vagy biztonsága, illetve a környezet épsége („**riasztási mechanizmus**”). A tájékoztatás a tagállamoknak hivatott segíteni abban, hogy megelőzzék a kockázatokat, és megvédjék a kérdéses szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfeleket.

A riasztási mechanizmus céljára a **belső piaci információs rendszer (Internal Market Information System, IMI)** egyedi alkalmazást biztosít, amely gyors és biztonságos információcserét tesz lehetővé az érintett felek között.

Ezt a dokumentumot az IMI-ben küldött és fogadott riasztásokkal foglalkozó tagállami hatóságoknak szánjuk **gyakorlati útmutató** gyanánt. A dokumentum két részből áll:

1. rész: A riasztási mechanizmus alkalmazására vonatkozó iránymutatások

Az iránymutatások a **riasztásküldés kritériumainak és feltételeinek egységes értelmezését hivatottak elősegíteni**. A cél az, hogy az iránymutatások segítségével biztosítani lehessen, hogy riasztás kiküldésére csak feltétlenül szükséges esetben és a szolgáltatási irányelvben meghatározott kritériumok teljesülése esetén kerüljön sor. A dokumentum azt is áttekinti, mikor kell az IMI riasztási rendszerének egyéb funkcióit – úgymint a lezárást, a visszavonást és a kiigazítást – használni. Több példán keresztül bemutatja továbbá azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén a gyakorlatban szükség lehet az egyes funkciók használatára.

2. rész: A riasztások kezelésére vonatkozó felhasználói kézikönyv

A felhasználói kézikönyv az IMI-riasztások kezelésének **technikai vonatkozásait** tárgyalja. Meghatározza, milyen szerepeket tölthetnek be a hatóságok és az egyéni felhasználók a riasztási mechanizmusban, és ismerteti, hogy a riasztási eljárás egyes szakaszaiban miként kell használni az IMI-ben rendelkezésre álló funkciókat. A kézikönyv azt is áttekinti, hogyan kell a rendszert úgy kialakítani, hogy a riasztások kezelése eredményesen menjen végbe.

A szolgáltatási irányelvről további információk olvashatók a http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm internetcímen.

Az IMI rendszerről részletes tájékoztatás található a http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net internetcímen.

Az IMI-riasztásokkal kapcsolatos esetleges technikai problémák esetén ahhoz az IMI-koordinátorhoz kell fordulni, aki a felhasználót az IMI-ben regisztrálta. A helyi szinten nem megoldható technikai problémák megoldása céljából a Bizottság ügyfélszolgálatot hozott létre, amely a következő címen érhető el: ec-imi-alerts@ec.europa.eu

TARTALOMJEGYZÉK

1.	RÉSZ: A RIASZTÁSI MECHANIZMUS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK	5
1.	BEVEZETÉS: MILYEN CÉLT SZOLGÁLNAK AZ IRÁNYMUTATÁSOK?.....	6
1.	TÁBLÁZAT: ELLENŐRZŐ LISTA: RIASZTÁSKÜLDÉS SZÜKSÉGESSÉGÉNEK FELMÉRÉSE	7
2.	TÁBLÁZAT: „KOMPROMISSZUM”: A KÁR SÚLYOSSÁGA – A KÁR BEKÖVETKEZÉSÉNEK VALÓSZÍNŰSÉGE.....	8
3.	TÁBLÁZAT: A RIASZTÁSKÜLDÉS INDOKOLTSÁGÁNAK FELMÉRÉSE LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE	9
2.	A RIASZTÁSKÜLDÉS KRITÉRIUMAINAK ÁTTEKINTÉSE	11
3.	A KRITÉRIUMOK RÉSZLETESEN	11
3.1.	A magatartás, a konkrét cselekmények vagy körülmények egy szolgáltatási tevékenységre vonatkoznak.....	11
3.2.	Az emberek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet érintő súlyos kár.....	13
3.3.	Okozati kapcsolat a szolgáltatással összefüggő helyzet és a lehetséges súlyos kár között.....	14
3.4.	Tényleges/konkrét kockázat	14
3.5.	A kockázatnak legyen határokon átnyúló hatása	16
4.	KI KÜLDI A RIASZTÁST?	17
4.1.	A letelepedés helye szerinti tagállam által küldött riasztások.....	17
4.2.	A letelepedés helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok által küldött riasztások	18
4.3.	A letelepedés helye szerinti tagállam által küldött riasztások, amelyek egy másik tagállam által korábban küldött riasztáshoz kapcsolódnak	19
5.	KINEK KELL A RIASZTÁST MEGKAPNIA?	19
6.	A RIASZTÁSOK LEZÁRÁSA	19
6.1.	Mikor kell lezárni egy riasztást?	19
6.2.	A lezárás kifogásolása	20
7.	A RIASZTÁSOK VISSZAVONÁSA/TÖRLÉSE	20
8.	HELYESBÍTŐ INFORMÁCIÓ	20
9.	KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓ KÜLDÉSE	21

2. RÉSZ: A RIASZTÁSOK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ FELHASZNÁLÓI KÉZIKÖNYV.....	22
10. BEVEZETÉS.....	23
11. RIASZTÁSOK AZ IMI RENDSZERBEN	23
11.1. Az IMI modulrendszerű felépítése	23
11.2. A riasztás életpályája.....	23
12. A RIASZTÁSBAN ÉRINTETT SZEREPLŐK ÉS SZEREPÜK.....	24
12.1. A hatóságok szerepe a riasztási munkafolyamatban	24
12.2. A felhasználó szerepe a riasztások tekintetében.....	26
13. AZ IMI-RIASZTÁSOK KEZELÉSE.....	29
13.1. Riasztásküldés	29
13.2. Riasztás szerkesztése és javítása	30
13.3. Riasztás visszavonása.....	31
13.4. A riasztás címzettjeinek kezelése	31
13.5. Riasztásra vonatkozó kiegészítő információk küldése és kérése	32
13.6. Riasztáslezárás.....	32
14. RIASZTÁSOK NYOMON KÖVETÉSE.....	35
14.1. Automatikus e-mailek	35
14.2. Riasztási listák.....	35
14.3. Riasztások nyomtatása.....	36
15. RIASZTÁSOK ÉS ADATVÉDELEM	36
16. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A KOORDINÁTOROK SZÁMÁRA – A SZÜKSÉGES RIASZTÁSI STRUKTÚRÁK LÉTREHOZÁSA AZ ORSZÁGON BELÜL	37
16.1. A Bizottság által elvégzett első regisztráció	37
16.2. A hatóságok regisztrációja és riasztási munkafolyamathoz való hozzáférése	37
16.3. A hatóságok és koordinátorok összekapcsolása.....	38

**1. RÉSZ: A RIASZTÁSI MECHANIZMUS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ
IRÁNYMUTATÁSOK**

1. BEVEZETÉS: MILYEN CÉLT SZOLGÁLNAK AZ IRÁNYMUTATÁSOK?

A szolgáltatási irányelv 29. cikkének (3) bekezdése és 32. cikkének (1) bekezdése a tagállamok számára előírja, hogy minden olyan szolgáltatási tevékenységről, amely a személyek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet súlyosan károsíthatná, tájékoztassák a többi tagállamot és a Bizottságot („riasztási mechanizmus”). Ez a tájékoztatás segítheti a tagállamokat a kockázatok megelőzésében és a szolgáltatás igénybevevőinek védelmében.

A „riasztási mechanizmus” keretében történő gyors és biztonságos információcserét a belső piaci információs rendszer (a továbbiakban: „IMI”) speciális alkalmazásának használata biztosítja.

A szükségtelenül és megalapozatlanul kiküldött riasztások kockázatának minimalizálása érdekében a riasztási kritériumok és feltételek egységes értelmezése is fontos. Egységesen kell értelmezni továbbá az IMI rendszer különféle egyéb funkcióinak alkalmazását is: – így például a riasztások lezárását, visszavonását, törlését és helyesbítését, valamint a további tájékoztatás küldését.

Ezek az iránymutatások a szolgáltatási irányelvben használt fogalmakon alapulnak és nem szűkítik vagy bővítik a tagállamokra háruló kötelezettségek körét. Az iránymutatás célja, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak abban, hogy a riasztási mechanizmussal foglalkozó nemzeti hatóságaik részére iránymutatást adjanak.

Az iránymutatások nem teljesek, és nem céljuk, hogy az összes lehetséges helyzetet és körülményt figyelembe vegyék. A nemzeti hatóságok a szolgáltatási irányelvben meghatározott kritériumokat, saját tapasztalataikat és gyakorlatukat, valamint bármely egyéb vonatkozó elképzelést és módszert szem előtt tartva minden esetet egyedileg kötelesek értékelni.

Fontos megjegyezni, hogy az iránymutatásokat a riasztás kiküldéséért vagy az intézkedések elfogadásáért felelős személyekre vonatkozó nemzeti szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni.

Figyelemmel arra, hogy egy riasztás milyen hatást gyakorolhat a szolgáltatóra, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a riasztás alanya mindenkor (a riasztások kiküldése előtt, alatt és után) megfelelő védelmet kapjon. Különösen fontos annak biztosítása, hogy riasztásokat csak valóban indokolt esetben küldjenek ki. Az iránymutatások a riasztás kiküldésére, lezárására, visszavonására és helyesbítésére valamint a további tájékoztatás küldésére vonatkozó lényeges kritériumokra korlátozódnak. Nem foglalkoznak a védelemhez való jogra vonatkozó közösségi vagy nemzeti jogszabályok alkalmazásával.

**1. TÁBLÁZAT: ELLENŐRZŐ LISTA: RIASZTÁSKÜLDÉS
SZÜKSÉGESSÉGÉNEK FELMÉRÉSE**

1. lépés	<u>A lehetséges súlyos veszély egy szolgáltató szolgáltatósi tevékenységével / magatartásával kapcsolatos?</u>					→ Nem × → Nincs riasztás	
2. lépés	↓ Igen √→	<u>A magatartás, a konkrét cselekmények vagy körülmények egy szolgáltatósi tevékenységre vonatkoznak?</u>		→ Nem × → Nincs riasztás			
3. lépés	↓ Igen √→	↓ Igen √→	<u>Fennáll-e annak a veszélye, hogy a személyek egészségét vagy biztonságát vagy pedig a környezetet súlyos kár éri?</u>		→ Nem × → Nincs riasztás		
4. lépés	Igen √	Igen √	↓ Igen √→	<u>Van ok-okozati kapcsolat a szolgáltatás-nyújtás és a lehetséges súlyos kár között?</u>		→ Nem × → Nincs riasztás	
5. lépés	Igen √	Igen √	Igen √→	↓ Igen √→	<u>Fennáll-e a súlyos kár bekövetkezésének tényleges / konkrét kockázata?</u>	→ Nem × → Nincs riasztás	
6. lépés	Igen √	Igen √	Igen √	Igen √	↓ Igen √→	<u>Fennáll-e annak a kockázata, hogy a kár más tagállamokban bekövetkezi?</u>	→ Nem × → Nincs riasztás
Minden lépés megtörtént?... Igen √→		RIASZTÁS KÜLDÉSE					

2. TÁBLÁZAT: „KOMPROMISSZUM”: A KÁR SÚLYOSSÁGA – A KÁR
BEKÖVETKEZÉSÉNEK VALÓSZÍNŰSÉGE

	(Kisebb valószínűség←) Valószínűség (→Nagyobb valószínűség)	
(Súlyosabb lehetséges kár)← A lehetséges kár súlyossága →(Kevésbé súlyos lehetséges kár)	<p>4. eset: a lehetséges kár kevésbé súlyos és a bekövetkezés valószínűsége viszonylag alacsony</p> <p align="center">Általában ne küldjön riasztást</p>	<p>3. eset: a lehetséges kár kevésbé súlyos de a bekövetkezés valószínűsége viszonylag nagy / nagyon nagy</p> <p align="center">Bizonyos esetekben küldjön riasztást</p>
	<p>2. eset: a lehetséges kár (nagyon) súlyos bár a bekövetkezés valószínűsége viszonylag alacsony</p> <p align="center">Általában küldjön riasztást</p>	<p>1. eset: a lehetséges kár (nagyon) súlyos és a bekövetkezés valószínűsége is viszonylag nagy / nagyon nagy</p> <p align="center">Küldjön riasztást</p>

Megjegyzés: e táblázat célja annak bemutatása, hogy milyen összefüggések állhatnak fenn a lehetséges kár súlyossága és bekövetkezésének valószínűsége között. A táblázat azonban nem tartalmazza az iránymutatásokban ismertetett és a riasztás küldésére vonatkozó olyan egyéb kritériumokat, amelyeknek szintén teljesülniük kell a riasztás kiküldése előtt.

3. TÁBLÁZAT: A RIASZTÁSKÜLDÉS INDOKOLTSÁGÁNAK FELMÉRÉSE LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

1. lépés: A lehetséges súlyos veszély egy szolgáltató szolgáltatási tevékenységével / magatartásával kapcsolatos?

Igen, a lehetséges súlyos veszély egy szolgáltató szolgáltatási tevékenységével / magatartásával kapcsolatos.

→ tovább a második lépésre

Nem

→ ne küldjön riasztást

2. lépés: A szolgáltatási irányelv vonatkozik a szóban forgó szolgáltatási tevékenységre?

Ha nem biztos benne, további információért kattintson az alábbi weboldalra:

http://ec.europa.eu/internal_market/services/docs/services-dir/guides/handbook_hu.pdf

Igen

→ tovább a harmadik lépésre

Nem

→ ne küldjön riasztást

3. lépés: Fennáll-e a veszélye annak, hogy a személyek egészségét vagy biztonságát vagy pedig a környezetet súlyos kár éri?

Ennek felmérésekor mérlegelje a lehetséges kár súlyosságát és mértékét. Ha a kár különösen súlyos vagy ha az különösen nagy mértékű, a kár bekövetkeztének alacsony valószínűsége mellett is küldhető riasztás.

Igen – a magatartás, a konkrét cselekmények vagy a vonatkozó körülmények súlyos kárt okozhatnak a személyek egészségében vagy biztonságában illetve a környezetben.

→ tovább a negyedik lépésre

Nem, súlyos kár veszélye nem áll fenn

→ ne küldjön riasztást

4. lépés: Van-e ok-okozati kapcsolat a szolgáltatásnyújtás és a lehetséges súlyos kár között?

Igen, van okozati összefüggés. A lehetséges kár oka alapvetően a magatartás, a konkrét cselekmények vagy a körülmények.

→ tovább az ötödik lépésre

Nem – a magatartás, a konkrét cselekmények vagy a körülmények és a lehetséges súlyos kár között közvetlen okozati összefüggés nem állapítható meg

→ ne küldjön riasztást

5. lépés: Fennáll-e a súlyos kár bekövetkezésének tényleges / konkrét kockázata? Ennek felmérésekor különösen a következőket vegye figyelembe:

- Fennáll-e még vagy a közeljövőben valószínűsíthető-e a súlyos kár kockázata? *(ha nem, ne küldjön riasztást)*
- Történt-e bármilyen lépés a kockázat kiküszöbölésére vagy csökkentésére? *(ha ez a cselekmény elhárította a kockázatot / ha a fennmaradó kockázat jelentéktelen, ne küldjön riasztást)*
- Ki a szolgáltatás átlagos igénybevevője? *(ha az igénybevevő olyan személy, aki számára nehéz a kockázat azonosítása vagy óvintézkedések tétele, akkor a kár kockázata általában magasabb)*

Igen, fennáll a súlyos kár valódi kockázata.

→ tovább a hatodik lépésre

Nem, a kockázat már nem áll fenn / nem valószínű, hogy a közeljövőben megismétlődik.

→ ne küldjön riasztást

6. lépés: Fennáll-e a kockázata annak, hogy a kár más tagállamokban bekövetkezik?

Ennek felmérésekor különösen a következőket mérlegelje:

- A szolgáltató más tagállamokban is nyújt szolgáltatásokat?
- A szolgáltató működési helye valamely határrégióban van?
- Valószínűsíthető-e, hogy az adott szolgáltatástípust határokon átívelő módon nyújtják?

Igen, a szolgáltatási tevékenysége határokon átnyúló hatással bír.

→ küldjön riasztást

Nem, határokon átnyúló hatás nem érvényesül.

→ ne küldjön riasztást

2. A RIASZTÁSKÜLDÉS KRITÉRIUMAINAK ÁTTEKINTÉSE

A riasztásküldés követelményeit és a kapcsolódó kritériumokat a szolgáltatási irányelv 29. cikkének (3) bekezdése és 32. cikkének (1) bekezdése tartalmazza. A 29. cikk (3) bekezdése foglalkozik azokkal az esetekkel, amikor a letelepedés helye szerinti tagállam olyan magatartásról vagy cselekményekről szerez tudomást, amely súlyos kárral járhat, míg a 32. cikk (1) bekezdése hasonló tájékoztatási kötelezettséget tartalmaz a letelepedés helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok számára. Bár a két cikk eltérő helyzetekkel foglalkozik, mindkettő ugyanazt a célt szolgálja és alapvetően ugyanazon alapelveken és kritériumokon nyugszik. Így tehát a riasztásküldés kritériumai a következők:

- a) a magatartás, a konkrét cselekmények vagy körülmények egy szolgáltatási tevékenységre vonatkoznak;
- b) fennáll a veszélye annak, hogy a személyek egészségét vagy biztonságát vagy a környezetet súlyos kár éri;
- c) van okozati kapcsolat a szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzet és a lehetséges súlyos kár között;
- d) tényleges kockázat áll fenn;
- e) a kockázatnak határokon átnyúló hatása van.

Riasztás akkor küldhető, ha az adott helyzetben **valamennyi** fenti kritérium teljesül.

3. A KRITÉRIUMOK RÉSZLETESEN

3.1. A magatartás, a konkrét cselekmények vagy körülmények egy szolgáltatási tevékenységre vonatkoznak

3.1.1. Az érintett helyzetek

Riasztás csak akkor küldhető, ha megállapítást nyert, hogy a súlyos kárt olyan szolgáltatási tevékenység okozhatja, **amely a szolgáltatási irányelv hatálya alá tartozik**¹. A „riasztási mechanizmus” például nem vonatkozik azokra a helyzetekre, ahol a kár kockázata szállítási, egészségügyi vagy vagyoni védelmi szolgáltatásból ered, mivel ezek ki vannak zárva a szolgáltatási irányelv hatálya alól.

Az a tény, hogy egy szolgáltatást jogszerűen nyújtanak egy tagállamban, nem jelenti azt, hogy a tagállam nem küldhet riasztást olyan magatartással vagy konkrét cselekménnyel kapcsolatban, amely a szolgáltatásnyújtással összefüggésben jelentős kár kockázatát hordozza a személyek egészségére vagy biztonságára illetve a környezetre nézve.

¹ A szolgáltatási irányelv 2. cikke. A szolgáltatási irányelv hatályára vonatkozóan további magyarázat található a szolgáltatási irányelv végrehajtásáról szóló kézikönyv 2.1. fejezetében: http://ec.europa.eu/internal_market/services/docs/services-dir/guides/handbook_hu.pdf.

Súlyos kár kockázata eredhet a szolgáltató **magatartásából** vagy a szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos bármely **egyéb körülményből**. Így nem kell riasztást küldeni olyan magatartások vagy cselekmények esetén, amelyek veszéllyel járhatnak, de **szolgáltatás nyújtásához nem kapcsolódnak**.

Példa

Ha egy nyelvtanfolyamokat szervező szolgáltatót közlekedési szabálysértés miatt letartóztatnak, semmi sem indokolja, hogy a többi tagállamnak riasztást küldjenek. A veszélyes magatartás nincs összefüggésben a szolgáltatás nyújtásával.

Példák arra, hogy mely magatartások eredményezhetnek kockázatot²:

- **Proaktív cselekmény** a szolgáltató részéről, így például veszélyes magatartás vagy hamis információ szolgáltatása (pl. gondatlan hulladékkezelés, amely károsíthatja a környezetet vagy helytelen táplálkozási tanácsadás, amely károsíthatja az emberek egészségét).
- **Cselekvés vagy felügyelet elmulasztása** a szolgáltató részéről, például a szükséges megelőző intézkedések elmulasztása vagy a szolgáltatás igénybevevőinek szóló alapvető utasítások (pl. arról, hogy mennyi a szolárium igénybevételének maximális időtartama) megítélésének elmulasztása.
- **Biztonságos eszközök nem rendeltetésszerű használata vagy veszélyes eszközök használata** a szolgáltatásnyújtás során (pl. csak szabadtéren használható zajkeltő eszköz használata zárt térben, vagy nem biztonságos vásári mutatóanyag játékok használata).

3.1.2. Helyzetek, amikor a riasztási mechanizmus nem használható – a szolgáltatási irányelvben ismertetett riasztási mechanizmus és a meglévő termékriasztási mechanizmusok közötti kapcsolat

E riasztási mechanizmus esetében **a kockázatnak a szolgáltatási tevékenységgel összefüggő magatartáshoz, konkrét cselekményhez vagy körülményhez kell kapcsolódnia**.

A riasztási mechanizmus nem használható olyan esetekben, amikor a kockázat forrása valamely fogyasztási cikk. Ezekben az esetekben a termékekre vonatkozó gyorsriasztási rendszert kell alkalmazni³. Ezzel a tagállamok tájékoztatást kapnak a termék által jelentett veszély részleteiről, így lépéseket tehetnek a termék piacról történő kivonása érdekében.

Bizonyos esetekben azonban **a szolgáltató magatartása – a szolgáltatás nyújtásának részeként – termékek használatához kapcsolódik**, és ha jelentős kockázat áll fenn, alkalmazni kell a riasztási mechanizmust. Ez a helyzet például akkor, ha egy szolgáltató a szolgáltatásnyújtás során **nem rendeltetésszerűen használja az egyébként**

² Annak eldöntése során, hogy kell-e riasztást küldeni, nem szükséges a vétkesség vagy a gondatlanság megállapítása az adott magatartással kapcsolatban.

³ Azaz a nem élelmiszer-célú fogyasztási cikkek esetén alkalmazandó gyorsriasztási rendszert (RAPEX), élelmiszer és takarmány esetén az RASFF rendszert, gyógyászati termékek esetén az orvosi eszközök „felügyeleti” rendszerét.

biztonságos terméket, és ez a személyek egészségére vagy biztonságára, illetve a környezetre nézve kockázattal jár.

Példa

Bizonyos kozmetikai kezelések során „X” szolgáltató a javallottnál magasabb dózisban használ érzéstelenítő krémet. E krémek nem rendeltetésszerű használata az emberi egészségre nézve kockázatot jelent. Mivel az érzéstelenítők helytelen használata (azaz nem maga az érzéstelenítés) miatt a szolgáltatás nem biztonságos, a szolgáltatási irányelv riasztási mechanizmusát kell alkalmazni.

A másik eset az, amikor a szolgáltatásnyújtás során veszélyes terméket használnak. Ekkor a szolgáltatási irányelv riasztási mechanizmusa alapján kiegészítő riasztás küldésére lehet szükség még akkor is, ha a riasztásküldés a termékriasztási mechanizmuson keresztül már megtörtént. Ez az eset áll fenn például akkor, amikor egy szolgáltató a szolgáltatásnyújtás során annak ellenére használ továbbra is veszélyes fogyasztási cikket, hogy azokat a gyártók vagy a forgalmazók kivonták illetve visszahívták a piacról.

Példa

Az egyik RAPEX-riasztás olyan veszélyes játékról tesz jelentést, amelyet ezt követően minden tagállamban kivonnak a piacról. „A” tagállamnak tudomása van arról, hogy a gyermekműsorok készítésével foglalkozó „X” cég előadásiban számos tagállamban továbbra is használja a veszélyes játékot. E magatartás miatt a gyermekek egészsége súlyosan károsodhat. „A” tagállam tehát köteles a szolgáltatási irányelv riasztási mechanizmusán keresztül riasztást küldeni, jelezve, hogy „X” cég szórakoztatási tevékenysége veszélyes.

3.2. Az emberek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet érintő súlyos kár

Riasztás akkor küldhető, ha az emberek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet érintő lehetséges kár **súlyos**. Itt két különösen fontos tényezőt kell figyelembe venni: a) a kár potenciális komolyságát, és b) a kár potenciális mértékét.

3.2.1. A kár komolysága

A kár potenciális súlyosságát a szolgáltató magatartásával vagy a körülményekkel járó esetleges következmények alapján kell értékelni.

- **A személyek egészségét vagy biztonságát érintő súlyos kár** körébe tartozik a személyek testi vagy mentális integritásának sérülése, például a súlyos sérülések (pl. törés, belső szervek sérülése, látás- vagy halláskárosodás, súlyos égési sérülések vagy vágások stb.), krónikus vagy más súlyos megbetegedések, mentális zavarok stb.
- A (természeti vagy városi) **környezetet érintő súlyos kár** körébe tartozik a különböző formákban megvalósuló súlyos szennyezés (levegő- és vízszennyezés, talajszennyezés növényvédő szerekkel, rovarirtókkal vagy nehézfémekkel, zaj- és fényszennyezés), tűzkár valamint az ökoszisztéma és a biológiai sokféleség (biodiverzitás) károsítása.

3.2.2. A kár mértéke

A lehetséges kár súlyosságának felbecslése során figyelembe kell venni a kár által esetlegesen érintett emberek számát és az érintett területet. Ha a kár által érintettek száma, illetve az érintett terület nagysága különösen nagy, akkor értelemszerűen nagyobb a kár súlyossága is.

Példa

„A” tagállamban letelepedett szolgáltató nem tartja be a higiénias előírásokat és ezért az általa nyújtott étkeztetési szolgáltatás miatt „B” tagállamban sokan enyhe ételmérgezést kapnak. Bár elvileg az enyhe ételmérgezés az emberek egészségét kevésbé érintő kárnak minősül, a potenciálisan érintett emberek nagy száma miatt a kár súlyos.

3.3. Okozati kapcsolat a szolgáltatással összefüggő helyzet és a lehetséges súlyos kár között.

A magatartás vagy a körülmények, valamint a lehetséges súlyos kár között **közvetlen okozati összefüggésnek** kell fennállnia.

Ez nem áll fenn akkor, ha a riasztásra alapot adó kockázatot meghatározó mértékben *vis maior* vagy harmadik fél (ide értve a szolgáltatás igénybevevőjét is) idézte elő vagy okozta.

Példa

„X” szolgáltatás igénybevevője jelentős károsodást szenved annak következtében, hogy nem tartotta be a bűvőfelszerelés használatával kapcsolatos egyértelmű előírásokat. Ebben az esetben a kárt nem a szolgáltató, hanem a szolgáltatás igénybevevőjének magatartása okozza.

3.4. Tényleges/konkrét kockázat

Fontos megjegyezni, hogy abból, ha egy tagállamban ismeretes, hogy egy szolgáltató veszélyes magatartást tanúsít, vagy konkrét cselekményeket folytat, még nem következik automatikusan az, hogy az adott tagállamnak riasztást kell küldenie. Fontos kérdés a **kockázat tényleges meglétének** felmérése. Tényleges kockázat akkor áll fenn, ha egy szolgáltatási tevékenységre vonatkozó veszélyes helyzet:

- **még** a riasztás küldésének időpontjában is **fennáll**, vagy
- (kellőképpen) **valószínűsíthető**, hogy a (közeli) jövőben **bekövetkezik**.

Annak megítéléséhez, hogy a jövőben **kellőképpen valószínű**-e a veszélyes helyzet bekövetkezése, figyelembe kell venni minden **tényt/körülményt**, különösen azt, hogy ehhez hasonló veszélyes helyzet vagy lehetséges kár bekövetkezett-e a múltban és van-e jele annak, hogy a szolgáltató magatartásában vagy a körülményekben változások állhatnak be.

A tisztán véletlenszerű balesetek nem jelezhetők előre és nem előzhetők meg. Ha semmi nem utal arra, hogy a szolgáltatásnyújtás során történt baleset újra bekövetkezhet, akkor a balesetből eredő súlyos kártól függetlenül nem szükséges riasztást küldeni.

Példa

„X” szolgáltató újszerű bőrkezelést alkalmaz, amely egyértelmű veszélyt jelent az egészségre. Joggal feltételezhető, hogy „X” szolgáltató magatartása nem fog változni, kivéve, ha rákényszerül. A kár kockázata mindaddig fennáll, amíg „X” szolgáltató a szolgáltatást nyújtja. Bármely, a szolgáltatásról tudomást szerző tagállam, köteles riasztani a letelepedés helye szerinti, valamint minden olyan tagállamot, ahol „X” várhatóan szolgáltatást nyújt.

Bizonyos szolgáltatások **szükségszerűen kockázattal járnak**, mint például egyes „extrém” sportok (pl. siklóernyőzés, ejtőernyőzés, bungee-jumping stb.), illetve az olyan események, mint a városi autóversenyek.

Ha egy eredendően veszélyes szolgáltatást adott tagállamban jogszerűen nyújtanak, akkor a többi tagállam részére természetesen nem kell riasztást küldeni. Ha azonban az adott szolgáltató bármely magatartása vagy konkrét cselekménye lényegesen megnöveli az e szolgáltatással szükségszerűen együtt járó kockázatot, akkor a többi tagállamnak riasztást és tájékoztatást kell küldeni arról, hogy a szóban forgó szolgáltató magatartása vagy konkrét cselekménye veszéllyel jár (feltéve, hogy a riasztásküldés minden egyéb feltétele is fennáll).

Példa

Ha „A” tagállam engedélyezi bungee-jumping szolgáltatás nyújtását, akkor nem küldhet riasztást, ha megállapítást nyer, hogy az ország területén „X” szolgáltató jogszerűen nyújtja e szolgáltatást. Ha azonban bizonyítást nyer, hogy „X” szolgáltató a biztonsági előírásokat nem teljesítő szolgáltatásnyújtással megnöveli a bungee-jumpinggal szükségszerűen együtt járó kockázatot, akkor „A” tagállam köteles riasztást küldeni „X” szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamnak.

Természetesen ha a lehetséges kár különösen súlyos, akkor is küldhető riasztás, ha a kár későbbi bekövetkezésének valószínűsége csekély.

Itt különösen két tényező lehet fontos: a) a szolgáltató vagy a tagállam által a kockázat kiküszöbölése vagy csökkentése érdekében elfogadott intézkedések hatása, és b) egy átlagos szolgáltatás-igénybevevő képessége a kockázat felmérésére és elkerülésére.

3.4.1. A szolgáltató vagy a tagállam által a kockázat kiküszöbölése vagy csökkentése érdekében elfogadott intézkedések hatása

Bizonyos körülmények között a kockázat a szolgáltató által önként elfogadott intézkedésekkel kiküszöbölhető. Hasonlóképpen, a letelepedés helye szerinti tagállam vagy más tagállamok által az EK jogával, és különösen a szolgáltatási irányelvvel összhangban elfogadott intézkedések jelentősen csökkenthetik, vagy teljesen ki is küszöbölhetik a kockázatot. Ha nincs kockázat, nem kell riasztást küldeni.

A kockázat kiküszöbölésére általában a letelepedés helye szerinti tagállam tesz lépéseket, így az ettől eltérő tagállamok több riasztást fognak küldeni.

3.4.2. A szolgáltatás igénybevevőjének típusa és képessége a kockázat felmérésére és elkerülésére

A veszély valószínűségének felmérése során fontos azt is figyelembe venni, hogy **az átlagos szolgáltatás-igénybevevő milyen ismeretekkel rendelkezik a kockázatról és**

mennyire képes ellene óvintézkedéseket tenni – így megállapítható a kockázat mértéke.

A kockázat ismerete függhet a **szolgáltatás igénybevevőjének típusától**. Ha a szolgáltatás nyújtására üzleti vállalkozások között kerül sor, akkor az igénybevevőknek feltehetően inkább tudomása van a kockázatról, és inkább képes óvintézkedések meghozatalára, mint ha az üzleti vállalkozás a szolgáltatást egyéni fogyasztó részére nyújtja. Hasonlóképpen, ha a szolgáltatás célcsoportja az idősek, a gyerekek, illetve a testi vagy szellemi fogyatékosokkal élők, akkor a magatartásból vagy a konkrét cselekményből fakadó kár kockázata magasabb lehet.

Példa

Egy tagállam tudomást szerez egy olyan, gyermekeket is érintő szolgáltatási tevékenységről, amely jelentősen veszélyeztetheti a biztonságukat. Mivel a gyermekekben általában kevésbé tudatosul a kockázat és ezért nem képesek óvintézkedéseket tenni, a kár bekövetkezésének valószínűsége magasabb, mint ha a kockázatos tevékenység célcsoportját felnőttek alkotnák.

Más csoportok esetén a kár bekövetkezésének valószínűsége magasabb lehet, ha a szolgáltató nem nyújt megfelelő biztosítékokat, figyelmeztetéseket vagy utasításokat és ha a veszély nem nyilvánvaló.

Példa

„A” szolgáltató olyan táplálkozási tanácsokat ad, amelyek speciális táplálkozási zavarral szenvedő személyek esetén súlyos károkat okozhatnak. A szolgáltatás igénybevevői láthatóan nincsenek e veszély tudatában. Mivel a táplálkozási tanácsadás újdonságnak számít, a közvélemény kevésbé tájékozott a kockázatokkal kapcsolatban. A kár későbbi bekövetkezési valószínűségének felmérése során a tagállamoknak szem előtt kell tartaniuk azt, hogy a felnőttek nem fogják tudni megtenni a megfelelő óvintézkedéseket.

3.5. A kockázatnak legyen határokon átnyúló hatása

Mielőtt a tagállam kiküldené a riasztást, meg kell győződnie arról, hogy kellőképpen valószínűsíthető, hogy a kár **más tagállamokban** következik be; ehhez figyelembe kell venni mindent, ami arra utal, hogy a szolgáltató a tevékenységét más tagállamokban is folytatja.

A kár más tagállamban történő bekövetkezésének valószínűsége természetesen könnyebben feltételezhető, ha a szolgáltató más tagállamban telepedett le, mint ahol a kockázat felmerül. Jelzésértékű lehet továbbá a szolgáltatás típusa vagy a szolgáltató letelepedésének pontos földrajzi helye, amely (ha közel esik egy másik tagállamhoz) utalhat arra, hogy tevékenységét a másik tagállamban folytatja. Az online szolgáltatások esetében sokkal egyértelműbb a határokon átnyúló hatás.

Ha a kárt olyan hibás berendezés használata okozza, amely másik tagállamban is használható, akkor a kockázat határokon átnyúló hatása könnyebben megállapítható.

4. KI KÜLDI A RIASZTÁST?

A szolgáltatási irányelv különbséget tesz a letelepedés helye szerinti tagállam (29. cikk (3) bekezdése) és a mások (32. cikk (1) bekezdése) által küldött riasztások között. E két helyzetet külön-külön elemezzük az alábbiakban.

4.1. A letelepedés helye szerinti tagállam által küldött riasztások

Számos esetben a letelepedés helye szerinti tagállamnak azért nem kell riasztást küldenie, mert mielőtt tudomást szerzett a személyek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet érintő jelentős veszélyről, azonnali intézkedéseket tett a kockázatok megelőzésére. Ilyen intézkedésekkel a kockázat általában megszüntethető (pl. a szolgáltató számára a továbbiakban nem engedélyezett a tevékenység végzése, a hibás berendezést megjavították stb.). Amennyiben más tagállamokban (folytatólagosan) nem áll fenn a személyek egészségét vagy biztonságát, illetve a környezetet fenyegető súlyos kár kockázata, akkor nem kell riasztást küldeni.

Vannak azonban olyan esetek, amikor a letelepedés helye szerinti tagállamnak annak ellenére kell riasztást küldenie, hogy megtett bizonyos intézkedéseket, ilyen eset például:

- ha a letelepedés helye szerinti tagállam nem biztos abban, hogy a szolgáltató ellen hozott intézkedések hatékonyan végrehajthatók vagy elegendőek a kockázat megelőzéséhez.

Példa

„A” tagállamhoz panasz érkezik egy szolgáltató ellen, aki súlyosan veszélyezteti a szolgáltatást igénybevevők egészségét. A letelepedés helyén nem fogadhatók el azonnali és hatékony intézkedések a kockázat kiküszöbölésére vagy megelőzésére, mivel a szolgáltató éppen a területen kívül, más tagállamban nyújt szolgáltatást.

- ha a letelepedés helye szerinti tagállamnak tudomása van arról, hogy a szolgáltató a más tagállamokban történő szolgáltatásnyújtás során is ugyanazokat az eszközöket használja.

Példa

„A” tagállamnak tudomása van arról, hogy „X” szolgáltató „A” és „B” tagállamban kerékpártúrákat szervez. „A” tagállamban „X” nem megfelelően karbantartott kerékpárokat használ, amelyek ezért veszélyeztetik a résztvevők biztonságát. „A” tagállam joggal feltételezheti, hogy ugyanezeket a kerékpárokat használják „B” tagállamban is.

- Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a személyek egészségét vagy biztonságát érintő súlyos kár nem közvetlenül az azt okozó magatartásból vagy konkrét cselekményből ered, hanem csak egy későbbi fázisban jelenik meg. Ha a kockázatot eredményező magatartásra vagy konkrét cselekményre már más tagállamokban sor került, a letelepedés helye szerinti tagállam a továbbiakban nem tehet semmit a kockázat kiküszöbölése érdekében. Ezekben az esetekben riasztást kell küldeni, hogy a többi tagállam megtehesse saját lépéseit.

Példa

„A” tagállamban letelepedett „X” szolgáltató földművelési tevékenységével foglalkozik. Az általa épített egyik földművelési létesítmény, ami a lakásban tartózkodók számára károkozás jelentős kockázatával jár. A vizsgálat megállapítja, hogy a földművelési tevékenység miatt szakadt le. „A” tagállamnak tudomása van arról, hogy „X” szolgáltató más tagállamokban is dolgozott, ezért a további károk megelőzése érdekében minden tagállamba riasztást küld.

Attól, hogy a letelepedés helye szerinti tagállam nem fogadott el intézkedéseket, még küldhet riasztást. Ha azonban azért nem fogadtak el intézkedéseket, mert nincs bizonyíték a kockázat fennállására vagy a lehetséges kár súlyosságára, akkor az adott tagállamnak nem kell riasztást küldenie a többi tagállam részére.

Példa

„A” tagállamhoz számos panasz érkezik „X” szolgáltató ellen, akit azzal vádolnak, hogy a lakosság egészségét jelentős kockázatnak teszi ki. A panaszok egyértelműen megalapozatlanok. Ennek eredményeként „X” ellen nem fogadnak el intézkedéseket. Ebben az esetben „A” tagállamnak egyik tagállam felé sem kell riasztást küldenie.

4.2. A letelepedés helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok által küldött riasztások

Ha egy, a letelepedés helye szerinti országtól eltérő tagállam olyan jelentős konkrét cselekményről vagy körülményről szerez tudomást, amely saját területén vagy egyéb tagállamokban az emberek egészségében vagy biztonságában illetve a környezetben súlyos kárt okozhat, akkor az adott tagállamnak a lehető leghamarabb tájékoztatnia kell a letelepedés helye szerinti tagállamot, a többi érintett tagállamot és a Bizottságot.

A legtöbb esetben ezt a riasztást az a tagállam küldi ki, ahol a szolgáltatást nyújtják.

A letelepedés helye szerinti tagállam által tett intézkedésekkel szemben a szolgáltatás nyújtása szerinti ország által tett intézkedésekkel gyakran csak az adott ország saját területen előzik meg a kockázatot. Ily módon a többi tagállam területén a kockázat fennmaradhat. Ilyen esetekben ezért riasztást kell küldeni a letelepedés helye szerinti tagállamba, az esetlegesen érintett többi tagállamba és a Bizottsághoz.

Példa

„A” tagállamban letelepedett „X” szolgáltató ipari takarítási szolgáltatásokat nyújt „B” tagállamban. Panaszok alapján „B” tagállam vizsgálatot folytat le és megállapítja, hogy „X” a munkája során keletkező hulladékot veszélyesen ártalmatlanította, ami a környezetre nézve súlyos kár kockázatával jár. „B” tagállam hatóságai tudomást szereznek arról, hogy „X” tovább folytatja ezt a gyakorlatot. „X” a szolgáltatásait „C” és „D” tagállamokban is kínálja. Megelőzőképpen a letelepedés helye szerinti „A” tagállam mellett „C” és „D” tagállamba is riasztást küldenek.

Az ilyen riasztás kézhezvételét követően a letelepedés helye szerinti tagállamnak ki kell vizsgálnia az esetet és a kockázat megelőzése érdekében általános intézkedéseket kell tennie.

4.3. A letelepedés helye szerinti tagállam által küldött riasztások, amelyek egy másik tagállam által korábban küldött riasztáshoz kapcsolódnak

Amennyiben a letelepedés helye szerinti tagállam által elfogadott intézkedések ellenére a kockázat továbbra is fennáll, a letelepedés helye szerinti tagállamnak a szolgáltatási irányelv 29. cikkének (3) bekezdése alapján az összes többi érintett tagállamot tájékoztatnia kell, azaz riasztást kell küldenie azon tagállamok részére, amelyek nem kapták meg a riasztást, a korábban érintett tagállamok részére pedig az újonnan értesített tagállamoknak megküldött frissített információt kell tudomására hozni⁴.

5. KINEK KELL A RIASZTÁST MEGKAPNIA?

A szolgáltatási irányelv különbséget tesz a letelepedés helye szerinti tagállam (29. cikk (3) bekezdése) és a mások (32. cikk (1) bekezdése) által küldött riasztások között. Amikor a tagállamoknak meg kell határozniuk, melyik tagállam érintett egy riasztásban, az illetékes hatóságok a következő tényezőket vehetik figyelembe:

- a többi tagállamban való múltbeli szolgáltatásnyújtásra vonatkozó adatok. Ez a tényező még fontosabbá válik akkor, ha a másik tagállamban a szolgáltatást ugyanaz a személy nyújtja, mint akinek a magatartása a veszélyt okozza, vagy ugyanazt az eszközt használják, mint amelyik a kockázatot eredményezi.
- a szolgáltatás típusa.
- a szolgáltató letelepedésének helye.

6. A RIASZTÁSOK LEZÁRÁSA

6.1. Mikor kell lezárni egy riasztást?

A riasztások által érintett szolgáltatók védelme érdekében a riasztást csak akkor szabad kiküldeni, ha az indokolt, azaz ha az ezen iránymutatások III. szakaszában meghatározott minden feltétel teljesül. Ugyanilyen fontos, hogy a riasztásokat azonnal lezárják, miheyst annak kiváltó oka már nem áll fenn.

A riasztást általában a személyek egészségét vagy biztonságát illetve a környezetet fenyegető súlyos kár kockázatának megszűnése miatt zárják le. Például előfordulhat, hogy a szolgáltató önként tett intézkedéseket a kockázat kiküszöbölése érdekében (pl. kicserélte a hibás berendezést vagy a szolgáltatást igénybevevőket megfelelő utasításokkal látta el, és így megszüntette a riasztást kiváltó kockázatot). Az is előfordulhat, hogy a kockázat a tagállamok által, a közösségi joggal összhangban tett lépések következtében szűnt meg (pl. a letelepedés helye szerinti tagállam ideiglenesen felfüggesztette a szolgáltató működési engedélyét).

A letelepedés helye szerinti tagállam maga is tudomást szerezhet arról, hogy a kockázat már nem áll fenn, de ilyen információ más tagállamtól is származhat a riasztási mechanizmus keretein belül (lásd az alábbi IX. szakaszt). Miután a kockázat megszűnése

⁴ A félreértések elkerülése és az egységesség biztosítása érdekében ez az új információ egyértelműen kapcsolni fog a rendszerben már létező riasztáshoz.

ismertté válik, a riasztást kiküldő tagállam köteles haladéktalanul javasolni annak lezárását.

6.2. A lezárás kifogásolása

A lezárási funkcióval való visszaélések megelőzése és az olyan esetek elkerülése érdekében, amikor egy riasztást annak ellenére zárnak le, hogy egy vagy több tagállamnak tudomása van a kockázat további fennállásáról, a lezárási javaslatot megfelelően meg kell indokolni és – amennyiben a kockázat fennállása bizonyítható – az érintett többi tagállamnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kifogást emelhessen a lezárás ellen. A riasztásban érintett tagállamok csak akkor emelhetnek kifogást a lezárás ellen, ha konkrét bizonyítékokkal rendelkeznek a kockázat további fennállásáról. A tagállamok ezért kötelesek a lezárás kifogásolását indokolni, illetve esetleges kifogásaikat kellőképpen alátámasztani.

7. A RIASZTÁSOK VISSZAVONÁSA/TÖRLÉSE

Az ezen iránymutatásokban meghatározott riasztásküldési kritériumok célja az indokolatlan vagy megalapozatlan riasztások kiküldésének megelőzése. Ezen óvintézkedések ellenére előfordulhat, hogy egy tagállam téves vagy pontatlan információ vagy bizonyíték alapján küld riasztást, de a hibát csak később fedezik fel.

Példa

„A” tagállam illetékes hatóságainak jelzik, hogy „B” tagállamban letelepedett „X” szolgáltató, aki „A” tagállamban nyújt építési szolgáltatásokat, jogszerűtlenül helyezte el hulladékot annak területén és ezzel környezeti kárt okozott. „A” tagállam riasztást küld „B” tagállamnak a további károkozás megelőzése érdekében. „A” tagállam által végzett további ellenőrzések kimutatják, hogy a hulladékot nem „X” szolgáltató, hanem „Y” szolgáltató helyezte el, aki ugyanazon a területen dolgozott, mint „X” szolgáltató. „Y” szolgáltató „A” tagállamban letelepedett és nem nyújt határokon átnyúló szolgáltatásokat. Ennek megfelelően „A” tagállam visszavonja a riasztást.

Ha fény derül a tévedésre, a riasztást kiküldő tagállam köteles haladéktalanul kérelmezni annak visszavonását/törlését. Erről az eredeti riasztás minden címzettje automatikusan értesülni fog. Magyarazatot kell adni arra, miért volt megalapozatlan a riasztás (és miért kell visszavonni).

Fontos megjegyezni, hogy a riasztást csak akkor kell visszavonni, ha a kezdeményező tagállam felismeri, hogy a riasztás küldésének eredetileg sem álltak fenn feltételei. Ha a kockázat a riasztás küldésének időpontjában fennállt, de azt követően megszűnt, akkor a riasztást a fent ismertetett eljárás szerint le kell zárni (nem pedig visszavonni).

8. HELYESBÍTŐ INFORMÁCIÓ

A riasztások kiküldés előtti gondos ellenőrzése és indoklása ellenére előfordulhat, hogy később helyesbítésre van szükség. Erre kerülhet sor például akkor, ha a riasztásban szereplő eredeti információ részben tévesnek bizonyul. Előfordulhat például, hogy a riasztás kiküldésekor a kezdeményező tagállam a szolgáltató nevét vagy címét hibásan adta meg (vagy ezt az információt egyáltalán nem is adta meg, mert nem állt

rendelkezésre). Ezekben az esetekben fontos, hogy az eredeti riasztást a hibás információ felismerését követően haladéktalanul helyesbítsék.

9. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓ KÜLDÉSE

A kockázatok minimalizálása és a tagállamok közötti jó együttműködés biztosítása érdekében fontos, hogy a riasztásban szereplő információ a lehető legteljesebb legyen és a riasztásban érintett tagállamok minden vonatkozó információval rendelkezzenek. Különösen akkor fontos kiegészítő információ küldése, ha ez elősegítheti a riasztás mihamarabbi lezárását vagy más tagállamokban előmozdíthatja a jelentős kockázat fennállásának tudatosítását. Ez lehetővé teszi a riasztást küldő tagállam és valamennyi további érintett tagállam számára azt, hogy visszajelzést vagy a riasztásokra vonatkozó kiegészítő információt adjanak a többi tagállam részére, amelyet egyértelműen az eredeti riasztási üzenethez kell kapcsolni. Például:

- a riasztott tagállamok szeretnék megerősíteni, hogy az érintett szolgáltatás nyújtására valóban a területükön kerül sor, és a saját megfigyeléseik/jelzéseik alapján megerősítik vagy megcáfolják az eredeti riasztásban foglalt tájékoztatást;
- a riasztást küldő vagy fogadó tagállamok tájékoztatni szeretnék azokról az intézkedésekről, amelyeket a közösségi joggal összhangban a szolgáltató ellen hoztak a kockázat csökkentése vagy kiküszöbölése érdekében;
- a riasztott tagállamok további információt kérnek a riasztást küldő tagállamtól, például akkor, ha a riasztásban foglalt információ nem egyértelmű vagy hiányos volt számukra;
- a riasztott tagállamok szeretnék közölni a többi tagállammal, hogy az ő szempontjukból a riasztás lezárható, mert szerintük (területükön) a kockázat már nem áll fenn.

Fontos, hogy a riasztásokra vonatkozóan irreleváns/érdektelen kiegészítő információk küldésére, illetve korábban már elküldött információk újbóli megküldésére ne kerüljön sor.

**2. RÉSZ: A RIASZTÁSOK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ FELHASZNÁLÓI
KÉZIKÖNYV**

10. BEVEZETÉS

Ez a felhasználói kézikönyv a belső piaci információs rendszerben (IMI) küldött és fogadott riasztások **technikai kezelésével** foglalkozik. Meghatározza, milyen szerepeket tölthetnek be a hatóságok és az egyéni felhasználók a riasztási mechanizmusban, és ismerteti, hogy a riasztási eljárás egyes szakaszaiban miként kell használni az IMI-ben rendelkezésre álló funkciókat. A kézikönyv azt is áttekinti, hogyan kell a rendszert úgy kialakítani, hogy a riasztások kezelése minden egyes országban eredményesen menjen végbe.

A kézikönyv az IMI azon funkcióinak szentel kiemelt figyelmet, amelyek **közvetlenül kapcsolódnak a riasztásokhoz**. Az IMI használatára vonatkozó általános információk – pl. a regisztráció és a bejelentkezés módjáról és a hagyományos értelemben vett információkérések kezeléséről – az IMI honlapján (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/training_hu.html) elérhető anyagokban található meg, különösen az alábbiakban:

- felhasználói kézikönyv és
- interaktív oktatási modulok (ún. *Captivate* fájlok).

A riasztásküldés kritériumaira és feltételeire vonatkozóan a jelen dokumentum „A riasztási mechanizmus alkalmazására vonatkozó iránymutatások” című első része szolgál útmutatással.

11. RIASZTÁSOK AZ IMI RENDSZERBEN

11.1. Az IMI modulrendszerű felépítése

Az IMI a rendszer alkalmazási körébe tartozó egyes jogterületeket lefedő egyedi építőközből (**modulokból**) álló egységes információs rendszer. A modulok egy vagy több folyamatot (**munkafolyamatot**) támogatnak. Az IMI szolgáltatási irányelvet lefedő moduljában külön munkafolyamat szolgál a hagyományos értelemben vett információkérésekre, és külön munkafolyamat a riasztási mechanizmusra. Az egyes munkafolyamatokhoz csak azok a hatóságok férhetnek hozzá, amelyeket az adott munkafolyamat vonatkozásában külön regisztráltak. Ez annyit jelent, hogy azoknak a hatóságoknak, amelyeknek feladatkörébe tartozik az IMI-riasztások kezelése, hozzáféréssel kell rendelkezniük (1) az IMI rendszerhez, (2) a szolgáltatási modulhoz és (3) a riasztási munkafolyamathoz.

11.2. A riasztás életpályája

A riasztás alappályája öt lépésből áll, melyeket a lépésekben résztvevők határoznak meg.

- (1) Az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagállamaiban a riasztási mechanizmusban való részvételre regisztrált hatóságok bármelyike riasztást **kezdemenyezhet**, amennyiben illetékességi területén veszélyes szolgáltatási tevékenységről szerez tudomást. A riasztást tagállama riasztáskoordinátorának **nyújtja be**. A riasztáskoordinátor **ellenőrzi** a riasztást, és **kiküldi** azt a többi tagállamnak.

- (2) Az egyes riasztásfogadó tagállamokban a „beérkező riasztásokat kezelő koordinátor” feladatának ellátására kijelölt riasztáskoordinátor **nyugtázza a riasztás kézhezvételét. Ő továbbítja** a riasztást az országon belül a megfelelő riasztáskoordinátoroknak és riasztási hatóságoknak. A riasztáskoordinátorok **bővíthetik a címzettek körét.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az IMI riasztási mechanizmusával összefüggésben a „benyújtás” és a „továbbítás” kifejezés mindig olyan műveletekre utal, melyekre egy adott tagállamon belül kerül sor. A „kiküldés” ezzel szemben azt jelenti, hogy az információt egy tagállam más tagállamoknak küldi meg.

- (3) A kockázat elhárítását követően az érintett szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam feladata a **riasztás lezárása**. Amennyiben a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam nem ismert, a riasztáslezárásért az a tagállam felelős, amely a riasztást kezdeményezte.

A szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam bármelyik riasztásfogadó hatósága **kezdeményezheti a riasztás lezárását**. Az adott országban a riasztásban érintett minden más hatóság **észrevételeket fogalmazhat meg a lezárási javaslattal kapcsolatban**. Ha a hatóságok egyetértésre jutnak, a kiválasztott koordinátor („a riasztáslezárásért felelős koordinátor”) **kiküldheti a lezárási javaslatot** a többi érintett tagállamnak.

- (4) Ezt követően minden riasztásfogadó tagállamnak lehetősége van arra, hogy **kifogással éljen a lezárási javaslattal szemben**, amennyiben információval rendelkezik arról, hogy a kockázat továbbra is fennáll. A riasztási hatóságok ezeket a kifogásokat a riasztáskoordinátornak **nyújthatják be**, aki **kiküldheti** azokat az összes többi érintett tagállamnak.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a lezárási javaslattal élő tagállam hatóságai a kiküldést megelőzően „észrevételezhetnek” a lezárási javaslatot. A kiküldést követően a többi tagállam hatóságai „kifogással” élhetnek a javaslat ellen.

- (5) Ha megállapítást nyer, hogy a kockázat elhárult, a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban a riasztáslezárásért felelős koordinátor **lezárhatja** a riasztást.

A riasztás egész életpályája alatt, egészen a lezárásig bármikor lehetőség van arra, hogy az érintett tagállamok bármelyike további információkkal egészítse ki a riasztást.

12. A RIASZTÁSBAN ÉRINTETT SZEREPLŐK ÉS SZEREPÜK

12.1. A hatóságok szerepe a riasztási munkafolyamatban

Amikor a hatóságok hozzáférést kapnak az IMI riasztási munkafolyamatához, **riasztási hatóságként** vagy **riasztáskoordinátorként** sorolják be őket. Az egyik riasztáskoordinátort kijelölik arra, hogy a rendszerben tagállama **beérkező riasztásokat**

kezelő koordinátoraként működnek.⁵ Ezek a szerepkörök függetlenek azoktól a szerepköröktől, melyeket az adott hatóság az IMI-ben más munkafolyamatok vonatkozásában betölthet. Például előfordulhat, hogy a nemzeti IMI-koordinátor (NIMIC) riasztási hatóságként járhat el, illetve hogy egy, a hagyományos információkérések esetében egy adott koordinátor alá tartozó hatóság riasztáskoordinátori szerepet tölthet be.

12.1.1. Riasztási hatóság

A riasztási hatóságok rendszerint az emberi egészség és biztonság, illetve a környezet védelme terén hatáskörrel rendelkező hatóságok. Ezek a hatóságok riasztást **kezdeményezhetnek** és **nyújthatnak be** annak a riasztáskoordinátornak, amelyhez kapcsolják őket. **Fogadják** továbbá a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor vagy valamely riasztáskoordinátor által számukra továbbított riasztásokat, és **reagálhatnak** ezekre a riasztásokra. Lehetőségük van arra is, hogy **lezárási javaslatot nyújtsanak be**, illetve **javaslatokat észrevételezzenek**. Amennyiben a lezárást másik tagállam kezdeményezi, **kifogást nyújthatnak be** riasztáskoordinátoruknak a riasztás lezárása ellen.

12.1.2. Riasztáskoordinátor

A riasztáskoordinátorok feladata annak biztosítása, hogy riasztás kiküldésére csak akkor kerüljön sor, ha arra szükség van, illetve hogy a riasztások kezelése megfelelően menjen végbe. Általánosságban ezek a koordinátorok az emberi egészség és biztonság, illetve a környezet védelme terén hatáskörrel rendelkező hatóságok. Megfelelő rálátással kell rendelkezniük a tagállamukon belül működő, a riasztások szempontjából jelentőséggel bíró közigazgatási struktúrákra. A riasztáskoordinátorok riasztásokat **küldhetnek ki** más tagállamoknak, és a beérkező riasztások **címzettjeinek listájához riasztási hatóságokat és más riasztáskoordinátorokat adhatnak hozzá**. Ezenfelül **kiegészítő információkat, riasztás lezárására irányuló javaslatokat**, és – ha a lezárást más tagállam javasolja – **lezárás elleni kifogásokat küldhetnek ki**. Emellett a riasztáskoordinátorok a riasztási hatóságok minden funkcióját gyakorolhatják. Ez azt jelenti például, hogy riasztást kezdeményezhetnek, és azt ki is küldhetik.

12.1.3. Beérkező riasztásokat kezelő koordinátornak kijelölt riasztáskoordinátorok

Az egyes tagállamokban a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor feladatának ellátására kijelölt riasztáskoordinátorok központi szerepet töltenek be a riasztások fogadásában. **Nyugtázzák** a beérkezett riasztásokat, és **továbbítják** azokat a tagállami riasztáskoordinátoroknak és riasztási hatóságoknak. Biztosítják, hogy a riasztást csak azok a szereplők (koordinátorok és/vagy hatóságok) kapják meg, akik illetékesek annak

⁵ A megfelelő koordináció érdekében, illetve adatvédelmi okokból a Bizottság azt ajánlja, hogy tagállamonként egyetlen beérkező riasztásokat kezelő koordinátort jelöljenek ki. A technikai lehetőség azonban megvan arra, hogy több hatóságot is regisztráljanak a beérkező riasztások kezelésére, például hogy egy szövetségi alapon működő tagállam esetében minden régióban külön koordinátor kezelje a beérkező riasztásokat

kezelésére. Ehhez az szükséges, hogy a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor megfelelő ismeretekkel rendelkezzen tagállama közigazgatási struktúráiról.

A beérkező riasztásokat kezelő koordinátorok egyúttal minden esetben automatikusan **megkapják a saját tagállamukból kiküldött riasztásokat** is. Így az összes beérkező és kiküldött riasztást nyomon tudják követni.

Emellett a beérkező riasztásokat kezelő koordinátorok mindazokat a műveleteket elvégezhetik, amelyekre a riasztáskoordinátorok és riasztási hatóságok jogosultak. Ez többek között azt jelenti, hogy riasztásokat kezdeményezhetnek, és azokat ki is küldhetik.

12.1.4. A „módosítási jogosultság” beállítás a riasztáskoordinátorok esetében

Az IMI bizonyos rugalmasságot biztosít a tagállamok számára a riasztási hatóságok és a riasztáskoordinátorok közötti kapcsolat meghatározásában. A riasztáskoordinátorok (ideértve a beérkező riasztásokat kezelő koordinátornak kijelölt koordinátorokat is) számára lehetőséget lehet adni a hozzájuk benyújtott riasztások és riasztással kapcsolatban nekik leadott információk **tartalmának szerkesztésére, illetve törlésére**. Ha az a döntés születik, hogy a riasztáskoordinátornak rendelkeznie kell ezzel a lehetőséggel, **a riasztási munkafolyamat beállításai** között be kell jelölni az erre szolgáló jelölőnégyzetet, jelezve, hogy a kiküldött riasztások tekintetében a riasztáskoordinátor jogosult arra, hogy a riasztásokat kiküldésük előtt tagállama nevében **módosítsa**.

Ha a koordinátor nem rendelkezik a fenti jogosultsággal, a riasztáskezdeményező hatóságot illeti meg a jog, hogy az általa benyújtott riasztást, illetve a riasztással kapcsolatban által leadott információkat szerkessze, illetve törölje.

12.2. A felhasználó szerepe a riasztások tekintetében

Amikor egy hatóság hozzáférést kap az IMI szolgáltatási modulján belül a riasztási munkafolyamathoz, a hatóságon belül a **helyi adatkezelői** szerepkört betöltő felhasználó (aki a felhasználók regisztrálásáért és a hatóságra vonatkozó adatok kezeléséért felel) automatikusan megkapja a riasztásokkal kapcsolatos összes felhasználói jogosultságot.⁶ A későbbiekben az adatkezelő a hatóság méretétől és a munkatársak riasztásokkal kapcsolatos feladataitól függően különböző felhasználói szerepköröket rendelhet munkatársaihoz.

12.2.1. Riasztásmegtekintési joggal rendelkező felhasználó

A „riasztásmegtekintési joggal rendelkező felhasználó” **mindazoknak a riasztásoknak az összes adatát** (így a bennük szereplő személyes adatokat is) **megtekintheti**, melyekhez hatósága hozzáfér. Ezen túlmenően elmentheti, illetve kinyomtathatja a

⁶ Amennyiben több felhasználó rendelkezik helyi adatkezelői jogosultsággal, valamennyien megkapják a riasztásokkal kapcsolatos összes jogosultságot.

riasztások teljes adatállományát, de **nem hajthat végre műveleteket**, így például nem kezdeményezhet, illetve frissíthet riasztást, és lezárást sem kezdeményezhet.

12.2.2. Riasztáskezelő

A „riasztáskezelők” feladata a hatóság nevében a riasztások intézése. Jogosultak riasztás **kezdeményezésére**, illetve arra, hogy kiküldés céljából riasztást **nyújtsanak be** a riasztáskoordinátornak. Ezen túlmenően riasztásokat **fogadhatnak**, azokra reagálhatnak, és a riasztásokkal kapcsolatban **kiegészítő információkat adhatnak meg és kérhetnek**. Jogosultak arra is, hogy lezárási javaslatot nyújtsanak be a koordinátornak, a saját tagállamukon belüli más hatóságok által leadott lezárási javaslatokat észrevételezzék, illetve hogy kifogással éljenek a más tagállamok által javasolt lezárások ellen. Megjegyzendő azonban, hogy a riasztáskoordinátor szerepét betöltő hatóságon belül a csak riasztáskezelői szereppel felruházott felhasználók nem jogosultak riasztások **kiküldésére vagy továbbítására**.

12.2.3. Riasztástovábbító (csak riasztáskoordinátorok esetében)

A „riasztástovábbító” felhasználói szerepkört csak a riasztáskoordinátor felhasználói tölthetik be. A riasztástovábbító feladata a riasztások saját tagállamon belüli **továbbítása**, valamint a riasztások és a riasztásokkal kapcsolatos információk más tagállamoknak való **kiküldése**. A beérkező riasztásokat kezelő koordinátor szerepét betöltő hatóságon belüli riasztástovábbítók **nyugtázzák** a beérkezett riasztásokat, és első körben továbbítják azokat a saját országukban működő riasztáskoordinátoroknak és riasztási hatóságoknak. A többi riasztáskoordinátor riasztástovábbítói döntik el, hogy régiójukon, illetve illetékességi területükön belül mely **további hatóságoknak** kell a riasztást megkapniuk.

Bármely riasztáskoordinátor riasztástovábbítója jogosult arra, hogy új riasztásokat **küldjön ki** más tagállamoknak, hogy a folyamatban lévő riasztásokkal kapcsolatban kiegészítő információkat adjon meg és küldjön ki, továbbá hogy riasztás-visszavonást, lezárási javaslatot és lezárás elleni kifogást küldjön ki.

Ha a riasztáskoordinátor megkapta a „**módosítási jogosultságot**”, hatóságának riasztástovábbítói a riasztások, illetve a riasztásokkal kapcsolatos információk **tartalmát** kiküldés előtt **szerkeszthetik**. Ennek a beállításnak a révén a riasztástovábbítók arra is jogosultak, hogy kiküldés előtt a riasztást, illetve a riasztással kapcsolatos információkat **töröljék**.

12.2.4. Alapfelhasználó

A riasztási munkafolyamathoz hozzáféréssel rendelkező hatóságon belül minden olyan IMI-felhasználó, aki nem helyi adatkezelő, és nem rendelkezik a fentiekben ismertetett egyedi szerepkörök valamelyikével a munkafolyamatban, automatikusan alaphozzáférést kap a riasztásokhoz. Ezek a felhasználók a hatóságuk összes (kapott és küldött) riasztása tekintetében **áttekintéssel** (korlátozott betekintés) rendelkeznek, de nem tekinthetnek be a riasztások adataiba. **Nem jogosultak** riasztások kezdeményezésére és a folyamatban lévő riasztások tekintetében **nem hajthatnak végre műveleteket**.

Ez egyben az alap-hozzáférési jogosultság, amivel az adott hatóság mindazon felhasználói rendelkeznek, akik az IMI szolgáltatási modulján belül az információkérési munkafolyamatot már használják. Így például a kéréskezelők a riasztások tekintetében is automatikusan megkapják az alapfelhasználói jogosultságokat. Ha a riasztások tekintetében ennél aktívabb szerepkört kell betölteniük, a kéréskezelői szerepkörön felül ezt a szerepkört is megkaphatják.

12.2.5. Kombinált szerepkörök

Az IMI-ben lehetőség van arra, hogy a felhasználók egyszerre több szerepkört töltsenek be. Így például a riasztáskoordinátor riasztástovábbítói jogosultságokkal rendelkező felhasználói riasztáskezelői jogosultságokat is kaphatnak, aminek révén **riasztásokat kezdeményezhetnek, nyújthatnak be és küldhetnek ki.**

Szem előtt kell azonban tartani azt, hogy a riasztási javaslat benyújtása és kiküldése két **külön lépés** marad, amelyeket teljesen elkülönítve kell elvégezni, még akkor is, ha mindkét művelet ugyanaz a személy hajtja végre.

Különbségek a riasztáskezelők és a riasztástovábbítók között – ki mire jogosult?

		Riasztáskezelő <i>(riasztási hatóságon vagy riasztáskoordinátoron belül)</i>	Riasztástovábbító <i>(csak riasztáskoordinátoron belül)</i>
Riasztás kezdeményezése	Benyújtás	√	
	Kiküldés		√
Kiegészítő információk megküldése/bekérése	Benyújtás	√	√
	Kiküldés		√
Riasztás visszavonása <i>(csak a riasztáskezdeményező hatóság és koordinátor esetében)</i>	Benyújtás	√	
	Kiküldés		√
Riasztás lezárására irányuló javaslat <i>(csak a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban)</i>	Benyújtás	√	
	Megjegyzés, észrevétel a lezárással kapcsolatban	√	√
	Kiküldés		√

Kifogás a riasztáslezárási javaslat ellen	Benyújtás	√	√
	Kiküldés		√
Riasztás lezárása (csak a lezárási javaslatot kiküldő koordinátor)			√

13. AZ IMI-RIASZTÁSOK KEZELÉSE

A riasztások több alaplépésből (lásd a 2.2. szakaszt) és további opcionális, nem minden esetben használatos lépésekből álló, pontosan meghatározott **életpályával** rendelkeznek. Ahogyan a riasztás egyik lépésből a másikba kerül, **státuszát** a rendszer automatikusan frissíti és megjeleníti a képernyőn.

13.1. Riasztásküldés

13.1.1. Riasztás kezdeményezése és leadása

Ahhoz, hogy riasztást kezdeményezhessenek, a felhasználóknak riasztáskezelői jogosultságokkal kell rendelkezniük valamelyik riasztási hatóságon vagy riasztáskoordinátori szerepet betöltő hatóságon belül. A riasztáskezelőnek első lépésként ki kell töltenie a riasztásküldéshez szükséges kritériumok **ellenőrző listáját** (e kritériumok részletes ismertetését lásd az 1. részben). Az IMI a felhasználót automatikusan végigvezeti a folyamaton. Ha minden kritérium teljesül, a riasztáskezelő megadja a potenciális veszélyt okozó **szolgáltató adatait, és ismerteti a kérdéses esetet**. A felhasználó dokumentumokat is csatolhat a tervezethez. A hatóságához kapcsolt koordinátorok listájáról **kiválasztja azt a riasztáskoordinátort**, aki felelős lesz a riasztás kiküldéséért. **Kiválasztja az(oka)t a tagállam(oka)t**, amely(ek)nek a riasztást ki kell küldeni. Ha tudomása van olyan hatóságokról, melyeknek a kiválasztott tagállamon belüli a riasztást célszerű megkapniuk, a vonatkozó információkat megadhatja szabad szöveg formájában az erre a célra szolgáló adatmezőben.

Amikor a felhasználó a riasztástervezetet az adatbevitel során elmenti, a riasztás **sorszámot** kap. Státusza ekkor:

„Riasztástervezet”

Az összes lépés elvégzése után a riasztáskezelő **leadja** a riasztást a kiválasztott riasztáskoordinátornak. A riasztás státusza ekkor megváltozik. Az új státusz a következő lesz:

„Koordinátornak leadott riasztás”

13.1.2. Riasztás kiküldése

A kiválasztott riasztáskoordinátor minden riasztástovábbítója automatikus e-mail üzenetben értesül arról, hogy kiküldendő riasztást kapott.

Ha véleményük szerint hatóságuk nem illetékes annak eldöntésében, hogy a riasztást ki kell-e küldeni, és úgy ítélik, hogy azt egy másik riasztáskoordinátorhoz kell utalni, a riasztást **továbbíthatják** a kérdéses riasztáskoordinátornak

Amikor a másik riasztáskoordinátor elfogadja a riasztást, a riasztás státusza megváltozik. Az új státusz a következő lesz:

„Kiküldendő riasztás”

A riasztástovábbítóknak **ellenőriznie** kell, hogy valóban teljesül-e az összes kritérium, és hogy az információk helytállóak és hiánytalanok-e.

Ha a riasztáskoordinátor rendelkezik **„módosítási jogosultsággal”**, a riasztástovábbító **szerkesztheti a riasztás tartalmát**. Ennek a beállításnak a révén a riasztástovábbító **törölheti is a riasztást**, ha úgy ítéli meg, hogy a riasztást nem tanácsos kiküldeni.

Ha a riasztáskoordinátor nem rendelkezik módosítási jogosultsággal, és a riasztástovábbító például azt észleli, hogy a riasztás nem tartalmaz minden fontos információt, az IMI-n kívül felveheti a kapcsolatot a riasztási hatósággal, és kérheti a riasztás módosítását. Ha azt a következtetést vonja le, hogy a riasztást egyáltalán nem kellene kiküldeni, felkérheti a hatóságot a riasztás törlésére.

A „módosítási jogosultság” beállítástól függetlenül a riasztástovábbító további riasztásfogadó tagállamokat vehet fel a címzettek listájára minden olyan esetben, amikor ezt szükségesnek látja, azaz ha tudomása szerint a kockázat az említett tagállamokban is fennállhat.

Ha a riasztástovábbító meggyőződött arról, hogy a riasztás kiküldésre kész, **kiküldi** azt a kiválasztott tagállam(ok)nak. A szolgáltatási irányelv előírásaival összhangban a Bizottság minden riasztást automatikusan megkap.

A riasztás ekkor a következő státuszba kerül: **„Kiküldött riasztás”**

13.2. Riasztás szerkesztése és javítása

A riasztás kiküldése után csak a riasztáskezdemenyező tagállam szerkesztheti vagy javíthatja az abban szereplő információkat. Ha a riasztás tárgyával kapcsolatban újabb információk jutnak birtokába, a következőket teheti:

- **riasztásfogadó tagállamot** adhat hozzá a címzettek listájához,
- módosíthatja a szolgáltató **letelepedési helye szerinti tagállamot**⁷,
- módosíthatja a **szolgáltató adatait**,
- módosíthatja az **eset ismertetését**.

A riasztásfogadó tagállamok körének bővítését és a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam módosítását csak a riasztást kiküldő riasztáskoordinátor hajthatja végre. Ha

⁷ Ez csak akkor lehetséges, ha nincsen függőben lezárásra irányuló javaslat.

rendelkezik „módosítási jogosultsággal”, a riasztáskoordinátor a szolgáltató adatait és az eset ismertetését is módosíthatja, egyéb esetben ez a jog egyedül a riasztáskezdeményező hatóságot illeti meg.

A módosításokat a rendszer **automatikusan végrehajtja**, és azok **azonnal láthatóvá válnak** valamennyi címzett számára. Újbóli kiküldésre nincs szükség.

Ha a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam módosul, erről a riasztás minden címzettje automatikus e-mail értesítést kap.

13.3. Riasztás visszavonása

A beépített biztosítékok ellenére előfordulhat, hogy valamelyik tagállam helytelen vagy pontatlan adatok vagy bizonyítékok alapján küld ki riasztást, és a hibát csak később veszi észre. Ha egyértelművé válik, hogy ez a helyzet, a riasztáskezdeményező tagállamnak a riasztást **vissza kell vonnia**. Erre a riasztás életpályájának minden szakaszában lehetőség van. A riasztás megküldéséhez hasonlóan a visszavonás is kétlépcsős folyamat. A riasztáskezdeményező hatóság **leadja a riasztás visszavonására irányuló javaslatot**, amely a riasztás státuszát **„Kiküldendő visszavonási javaslat”**-ra változtatja.

A riasztáskoordinátor **kiküldi a visszavonást** (a „Kiküldés” gomb a **„Riasztás-visszavonás”** lapon keresztül érhető el). Ettől kezdve a riasztás már nem aktív. A riasztást már nem lehet új információkkal kiegészíteni, és a címzettek a riasztást csak korlátozott mértékben láthatják. A riasztás státusza **„Visszavont riasztás”**-ra változik.

13.4. A riasztás címzettjeinek kezelése

13.4.1. Riasztás nyugtázása

A kiküldött riasztások a címzettként kiválasztott tagállamok beérkező riasztásokat kezelő koordinátorához és az Európai Bizottsághoz érkeznek be.⁸

A beérkező riasztásokat kezelő koordinátor szerepét betöltő hatóságon belüli riasztástovábbítók feladata a beérkező üzenetek **nyugtázása**. Ők az új riasztások érkezéséről automatikus e-mailben értesülnek. Az új riasztás státusza: „Beérkezett riasztás”.

13.4.2. Riasztás továbbítása

A beérkezett riasztás **első továbbítása** is a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor szerepét betöltő hatóságon belüli riasztástovábbítók feladata. A riasztástovábbítók kiválasztják azokat a riasztáskoordinátorokat és riasztási hatóságokat, amelyek számára a riasztás jelentőséggel bír, és továbbítják számukra a riasztást. Ha a riasztáskezdeményező tagállam **javaslatot tett olyan hatóságokra**, amelyeknek a riasztást tudomása szerint meg kell küldeni, a riasztástovábbítók ezt ellenőrzik, és ha egyetértenek a javaslattal, felveszik a hatóságokat a címzettek listájára.

⁸ Adatvédelmi okokból a Bizottság a riasztásokban szereplő személyes adatokat nem láthatja.

A kiválasztott riasztáskoordinátor szerepét betöltő hatóságon belüli riasztástovábbítók ezt követően **további címzetteket vehetnek fel** a listára.

A riasztás továbbítása után csak a beérkező riasztásokat kezelő koordinátorok riasztástovábbítói **törölhetnek címzetteket**. Címzetteket csak akkor lehet törölni, ha azok a riasztással kapcsolatban még nem hajtottak végre műveletet. Ez történhet akkor, ha a címzett azt állapítja meg, hogy hatósága számára a riasztás nem bír jelentőséggel, és erről a tényről értesíti a beérkező riasztásokat kezelő koordinátort. Ha törlik a címzettek listájáról, a hatóság a riasztás életpályájának későbbi szakaszaira vonatkozó információkat már nem fogja megkapni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy **a továbbításra abban a tagállamban is sor kerül, amely a riasztást kezdeményezte**. A kérdéses tagállamban a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor automatikusan megkapja az összes kiküldött riasztást. A riasztás kiküldése után a riasztáskezdeményező tagállam beérkező riasztásokat kezelő koordinátora **további címzetteket** választhat ki saját országának hatóságai közül, és továbbíthatja számukra a riasztást.

13.5. Riasztásra vonatkozó kiegészítő információk küldése és kérése

A riasztást életpályájának bármely pontján a riasztási munkafolyamatban érintett tagállamok bármelyike **információkkal egészítheti ki**, pl. tájékoztathatja a többi riasztásfogadó tagállamot azokról az intézkedésekről, amelyeket a szóban forgó szolgáltató ellen hozott (további példákért lásd e dokumentum 1. részét). A „kiegészítő információk” funkció révén a többi tagállam riasztás lezárására irányuló javaslatot is tehet a riasztás lezárásáért felelős tagállamnak. Hasonlóképpen, a riasztásfogadó tagállamok **kiegészítő információkat kérhetnek** a riasztáskezdeményező tagállamtól vagy a többi riasztásfogadó tagállam közül azoktól, amelyek a riasztásokat korábban már információkkal egészítették ki.

A kiegészítő információk küldése és kérése egyaránt **kétlépcsős folyamat**. A riasztáskezelő vagy riasztástovábbító leadja az információt a riasztáskoordinátornak, és azt a riasztáskoordinátor egyik riasztástovábbítója ellenőrzi és kiküldi.

A riasztásban érintett hatóságok minden riasztáskezelője és riasztástovábbítója automatikus e-mailben értesül arról, hogy a riasztás új információkkal egészült ki.

13.6. Riasztáslezárás

Amint azt a riasztási mechanizmus alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban kifejtettük, a lezárási folyamat megindítása **annak a tagállamnak a feladata, amelyben a szolgáltató letelepedett**. A riasztáslezárás megindításának a kockázat elhárítását követően haladéktalanul meg kell történnie.

Amennyiben a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam **nem ismert**, a lezárási riasztáskezdeményező tagállam feladata.

A lezárási folyamat két szakaszból áll:

- Az első szakaszban a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban minden hatóságnak módjában áll részt venni annak eldöntésében, hogy javasolni kell-e többi tagállamnak a lezárást (= **észrevételezési időszak**).
- A második szakaszban, a lezárási javaslat kiküldését követően az összes többi érintett tagállamnak lehetősége van a lezárás ellen kifogást emelni, amennyiben úgy ítélik meg, hogy a riasztásnak aktívnak kell maradnia (= **kifogásolási időszak**).

13.6.1. Lezárás kezdeményezése

A szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam bármely riasztásfogadó hatóságának riasztáskezelői **kezdeményezhetik a riasztás lezárását**, ha azt állapítják meg, hogy a kérdéses kockázat már nem áll fenn. A lezárási javaslatot a hatósághoz kapcsolt koordinátorok bármelyikének le lehet adni. Az érintett koordinátor lesz „**a riasztáslezárásért felelős koordinátor**”.

A **javaslat leadását** követően (anélkül, hogy ebben a riasztáslezárásért felelős koordinátor közbenjárna!) a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam minden más riasztásfogadó hatósága automatikus e-mail értesítést kap arról, hogy a lezárási javaslathoz megjegyzéseket fűzhet. Ha azonban a riasztáslezárásért felelős koordinátor módosítási jogosultsággal rendelkezik, a lezárási javaslatot bármikor szerkesztheti, illetve törölheti.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy mivel az észrevételezési időszak csak egyetlen tagállamon belüli tevékenységekre terjed ki, a riasztáskoordinátor ebben a szakaszban nem hajt végre második lépést.

A riasztás státusza „**Véleményezhető lezárási javaslat**”-ra változik.

13.6.2. Lezárási javaslattal kapcsolatos észrevételek

A lezárási javaslatra a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban az összes tagállam által közösen meghatározott ideig **lehet észrevételeket tenni**. Az időszak hossza a tagállamok közötti megállapodás függvénye. Ezen időszak alatt továbbra is lehetőség van arra, hogy a javaslatot (a „módosítási jogosultság” beállításától függően) vagy az azt benyújtó riasztási hatóság, vagy a riasztáslezárásért felelős koordinátor **szerkessze, illetve törölje**.

Az észrevételezési időszak végén a riasztáslezárásért felelős koordinátor riasztástovábbítói e-mail értesítést kapnak arról, hogy az észrevételezési időszak lezárult. Ettől kezdve további észrevételeket már nem lehet tenni. Maga **a lezárási javaslat azonban továbbra is szerkeszthető, illetve törölhető**. A riasztás státusza „**Kiküldendő lezárási javaslat**”-ra változik.

13.6.3. Lezárási javaslat kiküldése

A riasztáslezárásért felelős koordinátor riasztástovábbítója ezt követően a kapott **észrevételek mindegyikét kiértékeli**, és ennek alapján dönt arról, hogy a lezárási javaslatot ki kell-e küldeni a többi tagállamnak.

Ha azt állapítja meg, hogy a riasztásnak aktívnak kell maradnia, **törölheti a lezárási javaslatot** (ha az a riasztáskoordinátori szerepet betöltő hatóság, amelynél dolgozik, módosítási jogosultsággal rendelkezik), vagy felkérheti a lezáráskezdeményező hatóságot a javaslat törlésére.

Ha azt állapítja meg, hogy a riasztást le kell zárni, **kiküldi a javaslatot** (a „Kiküldés” gomb a „Lezáras” lapon keresztül érhető el). A javaslatához saját belátása szerint **mellékelheti** az arra tagállamában kapott **észrevételek bármelyikét vagy mindegyikét**. A kiküldés eredményeként a rendszer automatikus e-mailt hoz létre és küld ki mindazoknak a riasztáskezelőknek és riasztástovábbítóknak, akik az érintett tagállamokban megkapták a riasztást, és ebben tájékoztatja őket a lezárási javaslatról. A riasztás státusz megváltozik. Az új státusz: **„Lezárási javaslat – kifogás emelhető”** lesz.

13.6.4. Kifogás a lezárási javaslat ellen

Ebben a fázisban az összes többi tagállamnak lehetősége nyílik arra, hogy ha szükségesnek ítéli, **kifogást** emeljen a riasztás lezárása ellen, amennyiben információval rendelkezik arról, hogy a kockázat továbbra is fennáll.

A kifogások benyújtására vonatkozó határidő meghatározására is az összes tagállam egyetértésével kerül sor. A határidő lejártáig a riasztási hatóságok és riasztáskoordinátorok riasztáskezelői és riasztástovábbítói **kifogást nyújthatnak be** a riasztáskoordinátornak. Ezt a **„Kiegészítő információk”**, ezen belül pedig a „Riasztás lezárására irányuló javaslat ellen emelt kifogás” funkció révén tehetik meg.

A kifogás benyújtása és kiküldése **kétlépcsős folyamat**, hasonlóan a más típusú kiegészítő információk megküldéséhez. A riasztáskoordinátor riasztástovábbítója dönt arról, hogy a kifogást **ki kell-e küldeni** a többi tagállamnak. A kiküldés után a riasztás összes címzettje az összes tagállamban automatikus e-mail értesítést kap a kifogásról.

A kifogásolási időszak lejártakor a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban a riasztáslezárásért felelős koordinátor riasztástovábbítói erről a tényről automatikus e-mailben értesülnek.

13.6.5. Riasztás lezárása

A szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam riasztáslezárásért felelős koordinátora figyelembe veszi a többi tagállamból érkező esetleges kifogásokat, majd eldönti, hogy le kell-e zárni a riasztást. A **riasztást a** riasztáslezárásért felelős koordinátor riasztástovábbítói jogosultságokkal rendelkező felhasználói **zárhatják le**.

A riasztás státusza megváltozik. Az új státusz **„Lezárt riasztás”** lesz.

A riasztás lezárása után a felhasználók csak korlátozott mértékben tekinthetnek be a riasztás adataiba. A következő adatokat láthatják:

- a riasztás személyes adatokat nem tartalmazó áttekintése,
- a címzettek listája,
- a riasztástörténet.

A lezárás után hat hónappal a rendszer automatikusan töröl minden személyes adatot.

Ha valamelyik tagállam – annak ellenére, hogy a riasztást a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam lezárta – továbbra is meg van győződve arról, hogy a kockázat nem szűnt meg, **új riasztást adhat le.**

14. RIASZTÁSOK NYOMON KÖVETÉSE

14.1. Automatikus e-mailek

Az IMI automatikusan létrehozott e-maileket küld az összes érintett szereplőnek minden olyan esetben, amikor azok a riasztással kapcsolatban **műveleteket hajthatnak végre**, illetve ha **új információk** állnak rendelkezésre a riasztásokról. Ezeket az e-maileket a rendszer kizárólag a riasztások szempontjából megfelelő felhasználói profillal rendelkező felhasználók egyéni e-mail címére küldi meg. Ezért fontos gyakran ellenőrizni az IMI-ben regisztrált e-mail címekhez tartozó postafiókokat.

Az e-mailek mindegyike szabványos üzenet, mely nem tartalmaz semmiféle információt a riasztás tárgyával kapcsolatban, illetve az érintett szolgáltató személyes adatairól.

14.2. Riasztási listák

Az IMI riasztási munkafolyamatához hozzáféréssel rendelkező felhasználók mindegyike egyidejűleg azoknak a riasztásoknak a listájához is hozzáfér, amelyek hatóságát érintik. Ez a lista a következőket tünteti fel:

- a riasztás száma,
- érintett szolgáltatási tevékenység,
- az érintett szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam,
- riasztáskezdeményező hatóság,
- a riasztás aktuális státusza,
- a kiküldés időpontja.

A lista elemei között számos kritérium alapján **lehet keresni**. A lista a „Riasztások keresése” menüpont révén is elérhető.

A felhasználók a felhasználói profiltól függően nyithatják meg a listán szereplő riasztásokat, és végezhetnek műveleteket azokkal kapcsolatban.

14.3. Riasztások nyomtatása

A riasztási hatóságoknak és koordinátoroknak szükségük lehet arra, hogy a belső piaci információs rendszerben küldött és kapott riasztásokról **nyilvántartást vezessenek**. Erre a célra a riasztás életpályájának bármely szakaszában létrehozhatnak adatlapokat és kinyomtathatják azokat, ideértve azt a szakaszt is, amikor a riasztás tervezeti státuszban van.

Minden felhasználó olyan részletességű riasztási adatlap nyomtatására jogosult, amilyen szintű betekintési jogosultsággal rendelkezik. Így az alapfelhasználók csak általános áttekintést nyomtathatnak ki (ideértve a címzettek listáját és a riasztástörténetet), míg a riasztásmegtekintési joggal rendelkező felhasználók és riasztáskezelők a riasztásban feltüntetett összes adatot kinyomtathatják.

A riasztás visszavonása vagy lezárása esetén csak korlátozott betekintésre nyílik lehetőség, és kinyomtatni is csak a rendszerben láthat tartalmat lehet.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kinyomtatott adatok esetleges további feldolgozása során be kell tartani a nemzeti és európai adatvédelmi szabályokat.

15. RIASZTÁSOK ÉS ADATVÉDELEM

Az IMI-riasztásokhoz kapcsolódó információcsere **jogszabályi kötelezettség teljesítéséhez szükséges**, így adatvédelmi szempontból teljes mértékben jogszerű. Mindazonáltal a Bizottság tisztában van a rendszer adatvédelmi vonatkozásaival, ezért a annak kialakítása során nagyfokú gondosságot tanúsított: biztosította, hogy az IMI-ben könnyen megvalósulhasson az adatok védelme. Ezen túlmenően arra ösztönzi a tagállamokat – amelyek a riasztások küldése, illetve fogadása során az adatvédelmi jogszabályok alkalmazásáért a felelősséget viselik –, hogy **gondosan ügyeljenek** az adatvédelmi szabályok megfelelő alkalmazására.

A riasztási mechanizmus több beépített **adatvédelmi biztosítékot** tartalmaz:

- Az adatokhoz való **hozzáférést** a rendszer azokra a hatóságokra **korlátozza**, amelyek a riasztásokhoz külön hozzáférést kaptak.
- A riasztás megszövegezésének kezdetén alkalmazandó ellenőrző lista és a riasztáskoordinátor részvételével zajló kétlépcsős riasztásküldési eljárás biztosítja, hogy **szükségtelenül senki ne küldjön ki riasztást a rendszerből**.
- A riasztáskezdeményező tagállamnak fel kell mérnie, hogy a többi tagállam közül mely(ek)nek kell a riasztást megküldeni. Ez, valamint az a tény, hogy a beérkező riasztásokat kezelő koordinátor dönt arról, hogy tagállamában mely hatóságoknak kell a riasztást megkapniuk, biztosítja, hogy az illetékesek a riasztásokat a tájékoztatási követelmény teljesítéséhez **szükségesebbnél szélesebb körben ne terjesszék**.
- A szolgáltatási irányelvben előírtak szerint a **Bizottság** az összes kiküldött riasztást megkapja. **Nem rendelkezik** azonban **hozzáféréssel** a riasztásokban feltüntetett **személyes adatokhoz**, és azokba csak korlátozott mértékben tekinthet be.
- Ha az óvintézkedések ellenére indokolatlanul riasztások kiküldésére kerül sor, ezeket gyorsan **vissza lehet vonni**. A hibás adatokat **javítani, illetve törölni lehet**.

- **Ha a kockázat megszűnik, a riasztásokat az illetékesek azonnal lezárják.** A riasztás lezárásakor az adatok azonnal láthatatlanná válnak a felhasználók számára, a lezárás után hat hónappal pedig az IMI minden személyes adatot töröl a rendszerből.

A riasztási mechanizmussal és az IMI-vel általánosságban összefüggő adatvédelmi kérdésekről bővebb tájékoztatás a belső piaci információs rendszer adatvédelmi helyzetéről szóló bizottsági jelentésben és a belső piaci információs rendszerre (IMI) vonatkozó adatvédelmi iránymutatásokról szóló bizottsági ajánlásban⁹ található.

16. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A KOORDINÁTOROK SZÁMÁRA – A SZÜKSÉGES RIASZTÁSI STRUKTÚRÁK LÉTREHOZÁSA AZ ORSZÁGON BELÜL

16.1. A Bizottság által elvégzett első regisztráció

Az IMI riasztási mechanizmusának használatához az egyes tagállamokkal szemben támasztott egyetlen rendszerszintű követelmény az, hogy mindegyikük rendelkezzen egy **beérkező riasztásokat kezelő koordinátorként** regisztrált hatósággal. Amikor a riasztás mechanizmus elérhetővé vált az IMI rendszerben, a Bizottság minden tagállamban regisztrált egy **beérkező riasztásokat kezelő koordinátort**, illetve ha az erre a feladatra kijelölt tagállami hatóságot már korábban regisztrálták az IMI-ben, ezen szerep megjelölésével hozzáférést biztosított számára az új munkafolyamathoz.

A tagállam feladata, hogy szükség esetén további riasztáskoordinátorokat és riasztási hatóságokat regisztráljanak.

A nemzeti IMI-koordinátorok (NIMIC-ek) és a delegált IMI-főkoordinátorok (SDIMIC-ek) földrajzi régiójukon belül elvileg **teljes körű felelősséget** viselnek az IMI-n belüli összes jogterületért és az ezekkel kapcsolatos munkafolyamatokért. Ezért a Bizottság valamennyi NIMIC és SDIMIC számára hozzáférést biztosított a riasztási munkafolyamathoz. Ennek birtokában a NIMIC-ek és SDIMIC-ek **hozzáférést tudnak adni országukban más hatóságoknak** a riasztási munkafolyamathoz.

Ez az **igazgatási szerepkör** azonban nem befolyásolja, milyen **tartalmi jellegű szerepkört** töltenek be a NIMIC-ek és az SDIMIC-ek a riasztásokkal kapcsolatban. Illetékességüktől illetve az ország közigazgatási berendezkedésétől függően ezek a hatóságok a 3.1. szakaszban bemutatott hatósági szerepkörök bármelyikét betölthetik, .

16.2. A hatóságok regisztrációja és riasztási munkafolyamathoz való hozzáférése

A következő szereplők regisztrálhatnak **riasztáskoordinátorokat**, illetve adhatnak számukra hozzáférést a riasztásokhoz:

- a NIMIC-ek,
- az SDIMIC-ek,

⁹ C(2009) 2041 végleges. HL L 100., 2009.4.18., 12. o.

- a szolgáltatási jogterület koordinátorai (LIMIC-ek)¹⁰.

A következő szereplők regisztrálhatnak **riasztási hatóságokat**, illetve adhatnak számukra hozzáférést a riasztásokhoz:

- a NIMIC-ek,
- az SDIMIC-ek,
- a LIMIC-ek,
- a delegált IMI-koordinátorok (DIMIC-ek).

Más szóval a DIMIC-ek nem regisztrálhatnak riasztáskoordinátorokat.

A riasztáskoordinátorok regisztrációjakor fontos meghatározni, hogy az adott koordinátornak kell-e „**módosítási jogosultsággal**” rendelkeznie a riasztási munkafolyamatban (azaz engedélyezni kell-e számára, hogy a riasztási hatóságok által riasztásokkal kapcsolatban neki leadott információk tartalmát szerkessze, illetve törölje).

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a **riasztási munkafolyamathoz való hozzáférést** a szolgáltatási **jogterülethez való hozzáféréstől külön** kell megadni. Ezért amikor egy új hatóság számára hozzáférést kell biztosítani a riasztásokhoz, feltételt jelent, hogy a hatóság:

1. regisztrálva legyen az IMI rendszerben,
2. hozzáféréssel rendelkezzen a szolgáltatási jogterülethez,
3. hozzáférést kapjon a riasztási munkafolyamathoz.

16.3. A hatóságok és koordinátorok összekapcsolása

Amikor valamelyik hatóság **riasztási hatóság** minőségben hozzáférést kap a riasztási munkafolyamathoz, azt az országban működő **riasztáskoordinátorok** közül legalább egyhez hozzá kell kapcsolni. A későbbiek folyamán további riasztáskoordinátorokat lehet a hatósághoz kapcsolni, illetve törölni lehet a hatósághoz kapcsolt riasztáskoordinátorokat.

Fontos, hogy a riasztási hatóságokat a megfelelő riasztáskoordinátorhoz kapcsolják, mivel csak **annak a riasztáskoordinátornak nyújthatnak be riasztással kapcsolatos információkat, amellyel össze vannak kapcsolva.**

A riasztáskoordinátorok ugyanakkor az ország **bármely riasztási hatóságának és riasztáskoordinátorának** továbbíthatnak riasztásokat, függetlenül attól, hogy azzal össze vannak-e kapcsolva vagy sem.

¹⁰ A LIMIC olyan szerepkör, mely az azt betöltő koordinátor számára átfogó hatáskört biztosít valamely jogterület tekintetében. Jogterületenként minden egyes tagállamban csak egy LIMIC működhet.

